

Pedagogisch werkplan

Kinderopvang Kikker Rik
Banckertlaan 132B
1215 RH Hilversum
e-mail: info@kikkerrik.nl
telefoon: 035 628 14 10

Pedagogisch werkplan 2018 Kinderdagverblijf Kikker Rik

Volg ons op:

WWW.KIKKERRIK.NL

Inhoud

VOORWOORD	4
ALGEMEEN.....	5
MISSIE.....	5
VISIE.....	5
PEDAGOGISCH BELEID: WAT IS DAT?.....	5
<i>Plezier</i>	5
<i>Ervaring & ontwikkeling</i>	5
<i>Vertrouwen</i>	5
<i>Ontzorgen</i>	6
PEDAGOGISCHE VISIE.....	6
DE WAARDE VAN KINDEROPVANG.....	6
DE INDELING EN INRICHTING VAN DE RUIMTE	7
TYPE OPVANG EN LOCATIES	7
OMVANG EN LEEFTIJDOPBOUW VAN DE STAMGROEPEN OP DE LOCATIE.....	7
<i>Babygroepen</i>	7
<i>Super Flexibele groep</i>	7
<i>Peutergroepen</i>	8
<i>Dreumesgroepen</i>	8
BIJ EEN GEMENGDE LEEFTIJDGROEPEN:	8
ONDERSTEUNING EN VERVANGING VAN PEDAGOGISCH MEDEWERKERS.....	9
DRIE-UURSREGELING	9
<i>Horizontale groepen</i>	9
<i>Super Flexibele groep</i>	10
OPENINGSTIJDEN	10
MELDCODE HUISELIJK GEWELD EN KINDERMISHANDELING	10
PEDAGOGIEK	11
PEDAGOGISCHE KWALITEIT.....	11
VIER PEDAGOGISCHE DOELEN.....	11
I. FYSIEKE EN EMOTIONELE VEILIGHEID	11
II. PERSOONLIJKE COMPETENTIE.....	12
III. SOCIALE COMPETENTIE.....	12
IV. OVERDRACHT VAN NORMEN EN WAARDEN	12
PESTGEDRAG.....	13
KINDEREN	14
PASSENDE OPVANG	14
COMPETENTIES VAN KINDEREN	14
SPELEN.....	14
VRIJE TIJD	15
RELATIES IN DE GROEP	15
AUTONOMIE	15
LEREN EN ONTWIKKELEN.....	15
KINDERPARTICIPATIE.....	16
MEDEWERKERS	16
DE PEDAGOGISCH MEDEWERKER.....	16
STAGIAIRS.....	16
OPROEPKRACHTEN.....	16
VRIJWILLIGER	16
MENTORSCHAP	17
INTERACTIEVAARDIGHEDEN	17
OBSERVEREN EN VOLGEN	17
DOORGAANDE LIJN	18
SPEL- EN ACTIVITEITENBEGELEIDING	18
OUDERS	19
SAMENWERKEN MET OUDERS.....	19
COMMUNICATIE	19

OUDERCOMMISSIE.....	20
KLACHTENREGELINGEN	20
LOCATIES.....	21
ORGANISATIE VAN EEN LOCATIE	21
WENNEN, BEGROETEN EN AFSCHEID NEMEN	21
EXTRA OPVANG.....	21
ETEN EN DRINKEN	21
DAGRITME	22
RITUELEN EN REGELS	22
INDELING EN INRICHTING BINNEN- EN BUITENRUIMTE.....	22
KINDERDAGVERBLIJF SPECIFIEK.....	23
OVERGANGSMOMENTEN.....	23
SAMEN SPELEN EN SAMEN LEVEN	23
BEWEGEN EN ZINTUIGLIJK WAARNEMEN	23
COMMUNICATIE EN TAAL.....	24
VOORSCHOOLSE EDUCATIE.....	24
ZINDELIJK WORDEN	25
SLAPEN	25

Voorwoord

Voor jullie ligt het pedagogisch werkplan van Kikker Rik. Het werkplan beschrijft de manier waarop onze locatie in de praktijk omgaat met de pedagogische visie en uitgangspunten van Kinderopvang Kikker Rik. Dit plan beschrijft de manier waarop de locatie opgroeiende kinderen opvangt, waarbij het stimuleren en ondersteunen van de kinderen centraal staat. Dit werkplan is geen vaststaand gegeven, maar blijft zich in de loop der tijd ontwikkelen, bijvoorbeeld naar aanleiding van nieuwe pedagogische inzichten of signalen vanuit de branche kinderopvang. Het pedagogisch werkplan wordt tenminste één keer per jaar geëvalueerd en indien nodig geactualiseerd.

Algemeen

Missie

Kikker Rik biedt kwalitatief hoogstaande en pedagogisch verantwoorde kinderopvang aan kinderen in de leeftijd van nul tot vier. Deze opvang vindt plaats in een veilige en uitdagende speel- en leeromgeving waarbij ruimte voor ontwikkeling en de eigenheid van ieder kind centraal staan.

Visie

Kikker Rik creëert ruimte voor nieuwe uitdagingen en streeft naar een efficiënte inzet van middelen. Hierbij wordt ingespeeld op de huidige organisatie- en marktontwikkeling. Klant-, resultaat- en kwaliteit gerichtheid ziet de organisatie als belangrijke uitgangspunten om te komen tot kwalitatief hoogstaande en pedagogisch verantwoorde kinderopvang.

Pedagogisch beleid: Wat is dat?

Het begrip 'pedagogiek' betekent letterlijk: De wetenschap van het opvoeden en onderwijzen van kinderen. Een vrije en praktische vertaling gericht op de kinderopvang zou kunnen zijn: De omgang met kinderen.

Iedere kinderopvangorganisatie heeft een eigen visie op de omgang met kinderen.

In ons pedagogisch beleid beschrijven wij onze visie op de omgang met kinderen. Ons beleid is gebaseerd op de vier competenties die in de Wet Kinderopvang genoemd zijn. Het algemeen pedagogisch beleid is zo geschreven dat het een goede basis vormt voor elke locatie van Kikker Rik. Elke locatie werkt vanuit dezelfde basis maar kan tegelijkertijd de nadruk leggen op eigen accenten die verwerkt zijn in het pedagogisch werkplan van de locatie. Kikker Rik staat samen met de medewerkers voor respect tegenover elkaar, openheid, persoonlijke communicatie, geborgenheid, veiligheid en een vertrouwde omgeving. Die veilige en vertrouwde omgeving dient als een thuis voor de kinderen en voor hun ouders.

Kikker Rik streeft ernaar de opvang van kinderen zoveel mogelijk te laten aansluiten bij de wensen en behoeften van ouders en kinderen en maakt dit concreet aan de hand van vier pijlers: plezier, vertrouwen, ervaring & ontwikkeling en volledige ontzorging. Hieronder lezen jullie waar Kikker Rik zich sterk voor maakt.

Plezier

Kikker Rik en plezier maken gaan hand in hand. Ouders en kinderen kunnen erop vertrouwen dat Kikker Rik er alles aan doet om kinderen plezier te laten beleven bij Kikker Rik. Er is een zeer gevarieerd activiteiten aanbod waar de kinderen uit kunnen kiezen. Kikker Rik biedt kinderen graag de tijd van hun leven. Aan het eind van de dag halen ouders het kind op en heeft hij/zij een leuke dag(deel) gehad. Het hebben van positieve ervaringen en het maken van fijne herinneringen maken dat ouders en kinderen met plezier bij Kikker Rik naar binnen maar ook naar buiten lopen.

Ervaring & ontwikkeling

Kinderen willen bewegen, spelen, de wereld ontdekken en ervaringen opdoen. Kinderen krijgen bij Kikker Rik alle kans om zich op een speelse manier volop te ontwikkelen. Met uitdagende activiteiten stimuleert Kikker Rik kinderen op een speelse manier in hun ontwikkeling. Ouders krijgen regelmatig informatie over de ervaringen die hun kind worden aangeboden.

Vertrouwen

De medewerkers van Kikker Rik vormen een basis van vertrouwen voor de kinderen en ouders. Kinderen kunnen een hechte vertrouwensband met 'hun' pedagogisch medewerkers opbouwen. Dankzij goede begeleiding voelen kinderen zich goed, veilig en geborgen. Bovendien heeft ieder kind een eigen mentor. De mentor is voor ouders het vaste aanspreekpunt. Onze open communicatie en transparantie in werkwijze vormen de basis voor de vertrouwensrelatie met de ouder.

Ontzorgen

Kikker Rik ziet het als haar taak om ouders te ondersteunen in het combineren van de zorg voor kinderen en de overige verantwoordelijkheden van ouders. Dit is terug te zien in aanbod van dienstverlening van het kinderdagverblijf van Kikker Rik. Daarnaast betekent ontzorgen ook volledig verzorgen. De dienstverlening van Kikker Rik is all-inclusive. Ouders hoeven op een Kikker Rik dag niets te regelen. Dat doet Kikker Rik.

Het pedagogisch beleid van Kikker Rik is gebaseerd op:

- Het Landelijk pedagogisch kader kindercentra
- Pedagogische kaders kindercentra 0-4 jaar (Nederlands Curriculum, zijn een initiatief van het Landelijk pedagogenplatform kinderopvang)
- Uitgangspunten van de Wet op de Kinderopvang
- Uitgangspunten van het Convenant Kwaliteit in de kinderopvang
- Belangenvereniging van Ouders in de Kinderopvang; BOinK, de Branchevereniging

Pedagogische visie

De pedagogische visie van Kikker Rik is gebaseerd op de vier opvoedingsdoelen die genoemd worden in de Wet kinderopvang (2005):

- Het bieden van fysieke en emotionele veiligheid;
- Het stimuleren van persoonlijke competenties;
- Het stimuleren van de ontwikkeling van sociale competenties;
- De overdracht van normen en waarden.

Afgeleid van de kernwaarden **Ervaring & Ontwikkeling** en **Vertrouwen** is het **stimuleren** van kinderen om zich op hun eigen wijze en in hun eigen tempo te **ontwikkelen** tot zelfstandige individuen, een belangrijk doel van Kikker Rik.

Hierbij wordt in de eerste plaats gestreefd naar een klimaat waar de kinderen zich veilig en geborgen voelen, waar ruimte is voor persoonlijke aandacht en rekening wordt gehouden met de behoeftes van elk kind. Tegelijkertijd wordt het kind gestimuleerd om mee te doen met het dagelijkse leefritme van de groep en zich hieraan aan te passen. De pedagogisch medewerkers bouwen aan een vertrouwensrelatie met de kinderen. Deze vertrouwensrelatie dient als fundament om **plezier** te kunnen hebben en de wereld te (durven) ontdekken.

Eén van de belangrijkste voorwaarden om een vertrouwensrelatie op te kunnen bouwen is respect hebben voor ieder kind. Respect hebben voor kinderen houdt in dat pedagogisch medewerkers rekening houden met de belevingswereld van kinderen en de mening van een kind serieus nemen. Kinderen krijgen van de pedagogisch medewerkers de vrijheid en de ruimte om zoveel mogelijk zelfstandig te doen en te bedenken.

Op onze locatie bereiken we dit onder andere door de kinderen te betrekken bij wat ze willen doen. Er wordt een activiteit aangeboden, waar de kinderen voor kunnen kiezen of ze mee willen doen. Komt een kind zelf met een idee voor een activiteit, dan wordt geprobeerd daar zo goed mogelijk bij aan te sluiten. Hierdoor ervaart het kind dat het gezien wordt, dat er geluisterd wordt en dat het serieus en gerespecteerd wordt. Het groeit hierdoor in zelfvertrouwen en zal een volgende keer opnieuw met een idee komen.

De waarde van kinderopvang

Kinderen profiteren van de toegevoegde waarde van samenzijn in een groep.

De kinderen hebben binnen de opvang de kans om essentiële vaardigheden te oefenen, zoals het aangaan van vriendschappen, plezier te maken met andere kinderen, het oplossen van conflicten, het experimenteren met solidariteit of verdraagzaamheid en het leren omgaan met verantwoordelijkheden. Dit bevordert de sociale vaardigheden van de kinderen.

Spelen met andere kinderen helpt hen om relaties met anderen aan te gaan.

In rollenspel, het 'doen alsof' spel, kunnen kinderen bijvoorbeeld verschillende rollen uitproberen. In spelletjes met spelregels leren kinderen zich aan de regels te houden.

Kinderen leren, naarmate zij ouder worden, dat de wereld groter is dan alleen het eigen thuis of de eigen familie. Kinderen die gewend zijn aan opvang en zich daar veilig en vertrouwd voelen, bouwen veel zelfvertrouwen op door spelenderwijs de steeds grotere wereld om hen heen te ontdekken. Alleen naar een plek (durven) gaan waar je geaccepteerd wordt, geeft het kind de mogelijkheid om zich zelfstandig te ontplooien.

De indeling en inrichting van de ruimte

Binnen Kikker Rik zijn de ruimtes waar de kinderen verblijven divers ingericht naar gelang het gebruik van de ruimte. Omdat iedere leeftijdsgroep eigen eisen stelt aan de ruimte, wordt bij de inrichting rekening gehouden met de leeftijdsspecifieke behoeften van de kinderen. Vanuit de kernwaarde Ervaring & Ontwikkeling zijn in alle groepsruimten inspirerende en aantrekkelijke materialen aanwezig die kinderen helpen zich op alle ontwikkelingsgebieden te ontwikkelen door zelf te kunnen experimenteren.

Op ons kinderdagverblijf zijn de ruimtes als volgt ingedeeld. De peutergroepen heeft een bouwhoek, een huishoek en een leeshoek. Er zijn voldoende spelmaterialen aanwezig om op ontdekking te gaan.

De dreumesgroep heeft een aantal speelhoeken aangegeven door kleden. De kinderen kunnen zelf op ontdekking gaan met groter speelgoed. Deze groep heeft en tactiele materialen die al naar behoefte weggelegd kunnen worden.

Iedere dag wordt er een passende en uitdagende activiteit aangeboden die in een thema past. Daarnaast zal het lokaal meebewegen met de seizoenen en passend aangekleed worden al naar gelang het thema waar mee gewerkt wordt. Een ziekenhuisinrichting bij het thema 'kusje beter', waar ze zelf dokter kunnen spelen. Een kerstboom of schoorsteen bij het thema 'feest' in december. Hier kunnen verhaaltjes bij voorgelezen worden, of kinderen zetten hun schoen. Ook kunnen er liedjes worden gezongen bij de haard. De kinderen spelen hier zelf een actieve rol in door hun knutselwerkjes op te hangen en te laten zien.

De babygroep heeft veel ruimte voor de kleinsten om veilig te leren kruipen en lopen, maar ook om lekker te snoezelen. Er liggen zachte materialen waaronder kussens en speelkleden.

De Super Flexibele groep heeft een aparte ruimte voor de kleinste om veilig te leren kruipen en lopen, maar ook om lekker te snoezelen. Er liggen zachte materialen waaronder kussens en speelkleden. Voor de allerkleinsten is de hoge box een veilige plek om afgeschermd van de andere kindjes te kunnen exploreren. Voor de grotere kinderen heeft de groep een aantal speelhoeken aangegeven door kleden. De kinderen kunnen zelf op ontdekking gaan met groter speelgoed. Deze groep heeft tactiele materialen die al naar behoefte weggelegd kunnen worden.

Type opvang en locaties

Vanuit de Wet Kinderopvang zijn regels opgesteld wat betreft de groepsgrootte en leeftijdsopbouw van groepen. In de ouderinformatie en dit pedagogisch werkplan is beschreven hoe de samenstelling er voor elke groep afzonderlijk uitziet.

Omvang en leeftijdsopbouw van de stamgroepen op de locatie

Op onze locatie zijn verschillende groepen.

Babygroepen

Er zijn twee babygroepen die op de 1ste verdieping gesitueerd zijn. Hier mogen per groep 10 baby's verblijven in de leeftijd van 0 tot 12 maanden. Er werken per groep maximaal drie pedagogisch medewerkers per dag.

Super Flexibele groep

Aan de andere kant van de gang op de 1ste verdieping zit de groep Kikker Rik Super Flexibel.

Op deze groep mogen maximaal 13 kinderen in de leeftijd van 0-4 jaar verblijven. Er wordt goed gekeken naar de leeftijden van de kinderen en de beroepskracht kindratio aangepast waar nodig.

Peutergroepen

Aan de andere kant van de gang, op de 1ste verdieping ligt 1 peutergroep. Op deze groep mogen maximaal 16 kinderen in de leeftijd van 2-4 jaar verblijven. Er werken per groep maximaal twee pedagogisch medewerkers per dag.

Op de begane grond liggen ook 2 peutergroepen. Op deze groep mogen maximaal 16 kinderen in de leeftijd van 2-4 jaar verblijven. Er werken per groep maximaal twee pedagogisch medewerkers per dag.

Dreumesgroepen

Aan de andere kant van de gang, op de begane grond van het pand zijn de dreumesgroepen gesitueerd. Op deze groep mogen maximaal 12 kinderen in de leeftijd van 12-24 maanden verblijven. Er werken per groep maximaal drie pedagogisch medewerkers per dag.

Leeftijd kind Beroepskracht/kind- ratio	Kinderdagopvang	Maximale groeps grootte
0 - 1 jaar	4 kinderen per pedagogisch medewerker	10 kinderen
1 - 2 jaar	5 kinderen per pedagogisch medewerker	12 kinderen
2- 4 jaar	8 kinderen per pedagogisch medewerker	16 kinderen

Bij een gemengde leeftijds groepen:

Leeftijd kind Beroepskracht/kind- ratio	Kinderdagopvang	Maximale groeps grootte
0- 2 jaar	5 kinderen per pedagogisch medewerker	13 kinderen
0- 3 jaar	5 kinderen per pedagogisch medewerker	13 kinderen
0- 4 jaar	5 ⁴ kinderen per pedagogisch medewerker 6 ⁵ kinderen per pedagogisch medewerker	13 kinderen
0 - 3 jaar	6 kinderen per pedagogisch medewerker	13 kinderen
1- 4 jaar	7 kinderen per pedagogisch medewerker	13 kinderen
2- 4 jaar	8 kinderen per pedagogisch medewerker	13 kinderen

⁴ Bij een groep met vier kinderen van 0 jaar.

⁵ Bij een groep met drie of minder kinderen van 0 jaar.

De kinderen verlaten de eigen stamgroep voor:

- Gezamenlijke thema-activiteiten
- Muziekactiviteiten
- Spelactiviteiten
- Educatieve activiteiten
- Buitenactiviteiten

De stamgroep wordt tevens verlaten in onderstaande situaties: *

- Wanneer een kind een leeftijd heeft bereikt dat het van stamgroep gaat veranderen en gaat kennismaken op de nieuwe groep;
- Wanneer er sprake is van een lage bezetting op de groep(en), bijvoorbeeld tijdens vakantieperioden of studiedagen;
- Wanneer er door de ouders extra opvang is aangevraagd en dit, rekening houdend met de BKR, niet op de stamgroep te realiseren is;
- Indien er niet direct plaats is op de aangevraagde dagen of een gedeelte daarvan, wordt dit bij de aanmelding met de ouders besproken. Op een dergelijk moment wordt de mogelijkheid geboden om buiten de stamgroep om met de opvang te starten. Deze afwijking van de stamgroep en de duur daarvan worden in het contract vastgelegd;
- Bij het samen openen en sluiten aan het begin en het einde van de dag;
- Bij calamiteiten zoals bijvoorbeeld een eventuele ontruiming

** Indien er van de stamgroep wordt afgeweken, behalve wanneer het een activiteit betreft, wordt dit vooraf aan de ouders kenbaar gemaakt en wordt ouders om toestemming gevraagd.*

Ondersteuning en vervanging van pedagogisch medewerkers

Op onze locatie werken we met een vaste invalpool van medewerkers. De locatie wordt aangestuurd door een locatieverantwoordelijke en in geval van nood kan deze ook zelf op de groep ingezet worden.

Er zijn indirecte uren beschikbaar om ondersteunende taken te doen en de leidinggevende is meerdere dagen in de week aanwezig.

Drie-uursregeling

Kikker Rik hanteert bij het plannen van pedagogisch medewerkers de drie-uursregeling. De drie-uursregeling is opgenomen in de Kwaliteitsregels Kinderopvang en houdt in dat bij hele dagopvang er per groep niet langer dan 3 uur per dag afgeweken mag worden van de beroepskracht-kindratio.

Horizontale groepen

Op onze locatie wordt de drie-uursregeling als volgt gewaarborgd. Op de babygroepen wordt samen geopend en gesloten. Hetzelfde geldt voor de dreumesgroepen en de peutergroepen. Door deze groepen aan het begin en het eind van de dag samen te voegen kunnen meerdere collega's verdeeld worden over de tijdsblokken tussen 7.30-9.30 uur en tussen 16.30-18.30 uur. De verdeling van het rooster aan het begin van de dag wordt per maand bepaald.

De pedagogisch medewerkers hebben een half uur pauze tussen de middag. Staan er twee medewerkers op de groep dan wordt er in de middag 1 uur afgeweken van de drie-uursregeling. Staan er drie medewerkers op de groep, dan wordt er 1,5 uur afgeweken van de drie-uursregeling. Dat betekent dat er aan het begin en aan het eind van de dag in totaal of 2 of 1,5 uur afgeweken kan worden.

Doordat de breng en haaltijden van de kinderen wisselen is het van te voren lastig in te schatten wanneer wij op een dag afwijken. Onze medewerkers houden dan ook nauwlettend de groepsbezetting in de gaten via ons digitale kind plansysteem. Zodra aan het begin van de dag blijkt dat we af gaan wijken van de drie-uursregeling, zorgen de medewerkers die aan het eind van de dag als eerst naar huis zouden gaan, dat ze op de groep blijven tot er niet meer af wordt geweken van de drie-uursregeling.

Super Flexibele groep

Op de Super Flexibele groep wordt niet samengevoegd tijdens het breng- en haalmoment. Ouders geven van te voren aan hoe laat ze hun kinderen brengen en hoe laat ze hun kinderen weer op komen halen. Daardoor kunnen we met de planning rekening houden met de drie-uursregeling.

De tijden waarop wij mogelijk afwijken zijn:

Tussen 7.30-9.30 uur, tussen 13.30-15.00 uur en tussen 16.30-18.30 uur.

Wij wijken niet af tussen 9.30-13.30 uur en 15.00-16.30 uur.

De werktijden van de pedagogisch medewerker zijn dus flexibel, wanneer nodig blijft een collega langer aanwezig op de groep aan het eind van de dag.

Per maand stellen we vast hoe laat medewerkers aan het begin van de dag beginnen met hun werkdag.

Openingstijden

Het kinderdagverblijf is geopend maandag t/m vrijdag van 7.30-18.30 uur. Het is mogelijk om vroeg of verlate opvang aan te vragen. Het kinderdagverblijf is dan extra geopend van 7.00-7.30 uur en 18.30-19.00 uur. Ten tijde van de vroege of verlate opvang worden de kinderen in de Super Flexibele groep opgevangen. Hierna zullen zij door hun eigen stamgroep worden opgevangen.

Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling

Bij Kikker Rik wordt een meldcode gehanteerd. Deze meldcode is gebaseerd op de basis meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling, opgesteld in opdracht van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. Via een stappenplan wordt aangegeven hoe te handelen wanneer er signalen zijn die kunnen duiden op huiselijk geweld of kindermishandeling.

Hiernaast bevat de meldcode een route hoe er gehandeld moet worden bij signalen van een mogelijk geweld- of zedendelict door een collega. Bovendien is er een route hoe er gehandeld moet worden wanneer er sprake is van seksueel grensoverschrijdend gedrag tussen kinderen onderling. Elke stap wordt afzonderlijk uitgebreid toegelicht. Tevens staat in de meldcode beschreven wie per stap verantwoordelijkheid draagt voor het scheppen van randvoorwaarden voor een veilig werk- en meldklimaat. Ten slotte is in de meldcode een sociale kaart en de signalenlijsten opgenomen (zie: [Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling](#)).

Pedagogische kwaliteit

Op onze locatie vindt op regelmatige basis verschillende overlegvormen plaats waarbij gedeelten uit het pedagogisch beleid, het pedagogisch werkplan en de centrale kernwaarden besproken en geëvalueerd worden. Zo zorgen wij er op onze locatie voor dat iedere medewerker het beleid kent en gebruikt in het werk en de kernwaarden uitdraagt in de basishouding. Naast de medewerkers worden ook de ouders betrokken bij het pedagogisch beleid en het pedagogisch werkplan. Via een vertegenwoordiging vanuit de ouders, de oudercommissie, wordt feedback gegeven op het beleid. Daarnaast worden alle wijzigingen in het pedagogisch beleid ter advies voorgelegd aan de oudercommissie van iedere locatie.

Vier pedagogische doelen

Kinderen worden geboren met een enorm vermogen en motivatie om te leren en zich te ontwikkelen in de interactie met hun sociale omgeving. Deels ligt deze ontwikkeling genetisch vast, deels wordt deze bepaald door de omgeving. Volwassenen hebben een grote invloed op deze ontwikkeling. Zij voeden het kind op en zij begeleiden de ontwikkeling en het leren.

Sinds 2005 staan de vier pedagogische basisdoelen voor de kinderopvang in de wet Kinderopvang. Deze doelen en de kernwaarden van Kikker Rik vormen het centrale uitgangspunt voor het dagelijkse werk op de groep. Hieronder volgt een uitsplitsing van de doelen en de vertaling van de doelen naar de werkwijze binnen Kikker Rik.

I. Fysieke en emotionele veiligheid

Fysieke en emotionele veiligheid zijn basisvoorwaarden voor de ontwikkeling van ieder kind. Onder fysieke veiligheid wordt de veiligheid van de binnen- en buitenruimtes en speelmaterialen verstaan.

Op de groepen wordt een balans gezocht tussen veiligheid en uitdaging voor de kinderen. Een te grote nadruk op fysieke veiligheid staat de zelfstandigheid en vrijheid van een kind in de weg.

Op onze locatie vinden wij de balans tussen veiligheid en uitdaging door de kinderen goed te observeren en te begeleiden in wat ze doen. De dingen die het kind doet worden benoemd zoals: 'Je vindt het spannend hè? Kom dan doen we het samen.'. Regels zijn er om de veiligheid van de kinderen te waarborgen.

Alle ruimtes worden regelmatig gecontroleerd of alles nog voldoet aan het veiligheidsbeleid. De kinderen mogen mee op uitstapje buiten de opvang. De ouders geven hier schriftelijk toestemming hiervoor. Op deze manier kunnen de kinderen ook buiten de muren van de opvang, nieuwe ervaringen opdoen.

Onder emotionele veiligheid wordt verstaan dat het kind zich veilig en vrij voelt zodat het kind zichzelf durft te zijn. Het bieden van emotionele veiligheid, wat aan de basis staat van de kernwaarden van Kikker Rik, geeft het kind vertrouwen om de wereld om zich heen te durven ontdekken, te experimenteren en zich als persoon te ontwikkelen.

Op onze locatie bieden wij emotionele veiligheid door veel te benoemen wat het kind doet, maar ook wat de pedagogisch medewerker doet. We geven de grenzen aan waarbinnen het kind zelfstandig kan opereren en zelfverzekerder mag worden, wat het zelfbeeld op lange termijn ten goede komt. Daarnaast wordt het kind gezien door de pedagogisch medewerker door het geven van een aai over het hoofd, of door op schoot te zitten bij de pedagogisch medewerker. Hierdoor voelt het kind ook de emotionele warmte voelt en kan het een hechte band ontwikkelen met de pedagogisch medewerker.

Het mentorschap speelt ook een belangrijke rol in het bevorderen van een gevoel van veiligheid bij kinderen. Ieder kind heeft een eigen mentor, die zich vanaf het eerste begin ontfermt over het kind en zorgt dat het kind kennismaakt met de ruimte, de huisregels,

de overige pedagogisch medewerkers en de andere kinderen binnen de groep. Geleidelijk aan leert het kind op deze manier omgaan met de groepsnormen en het dagritme. Met het oog op een betere signaleringsfunctie is de mentor altijd verantwoordelijk voor de 'grote lijnen' van de aan de mentor toevertrouwde kinderen. In de kind besprekingen die per groep gehouden worden vindt op regelmatige basis gestructureerd overleg plaats waarbij het gedrag en ontwikkeling van individuele kinderen en groepsinteracties centraal staan.

Voor het systematisch volgen van de ontwikkeling van ieder kind wordt op onze locatie gebruik gemaakt van het kind volgsysteem 'Zo doe ik', 'Zo beweeg ik', 'Zo praat ik' van de CED groep. Jaarlijks worden ouders/verzorgers uitgenodigd voor een gesprek over de ontwikkeling en het welbevinden van het kind. Bij zorgen rondom een kind worden ouders tussentijds uitgenodigd voor een of meerdere extra gesprekken.

II. Persoonlijke competentie

Bij de ontwikkeling van persoonlijke competentie gaat om het bevorderen van persoonskenmerken zoals flexibiliteit, creativiteit, zelfvertrouwen, zelfstandigheid, veerkracht en probleemoplossend vermogen. Net zoals praten, denken en bewegen is het voor kinderen belangrijk dat zij zich deze vaardigheden eigen maken. Door ieder kind te laten merken dat het gezien en geaccepteerd wordt en met de kinderen mee te leven, naar hen te luisteren en er voor ieder kind te zijn, versterken de pedagogisch medewerkers het zelfvertrouwen van de kinderen en hun vertrouwen in de omgeving.

Op onze locatie helpen wij kinderen in hun ontwikkeling van hun persoonlijke competentie door ze de mogelijkheid te geven te ontdekken wat bij ze past en waar ze nog wat moeite mee hebben. De kernwaarden ervaring en ontwikkeling passen hier heel goed bij. Er worden iedere dag een verschillende activiteit aangeboden, waardoor het kind in aanraking komt met verschillende gebieden waar het zich in kan ontwikkelen. Lukt het nog niet, dan helpen we het kind op weg. Lukt het wel, dan kijken we wat het kind kan en maken we het eventueel iets uitdagender. De pedagogisch medewerkers zorgen voor vertrouwen waardoor het kind de stap durft te nemen tot zelfontwikkeling.

III. Sociale competentie

De beste voorbereiding op leven in onze samenleving is het samenleven in een groep al op jonge leeftijd te ervaren. De kinderen komen binnen de kinderopvang al jong in aanraking met andere kinderen van uiteenlopende leeftijden en met verschillende volwassenen. Zij ervaren wat het betekent deel uit te maken van een stamgroep. Kinderen vinden het prettig deel uit te maken van een groep mits zij zich veilig kunnen voelen binnen die groep en plezier in het samenzijn ervaren. Daarom wordt er veel aandacht besteed aan het stimuleren van onderlinge relaties en aan elkaar positief benaderen.

Op onze locatie doen we dit onder andere door kinderen met elkaar te laten spelen. Interacties tussen kinderen worden gemonitord en eventueel begeleid. De pedagogisch medewerker kan zelf ook meespelen om het spel diepgang te geven of kinderen verder te helpen zich te ontwikkelen. Doordat de pedagogisch medewerker dingen benoemt, leren de kinderen in zien wat ze doen, hoe een ander reageert en wat je er aan kan doen om iets op te lossen.

IV. Overdracht van normen en waarden

De kinderopvang kan gezien worden als kleine samenleving waar alle thema's voorkomen die ook in de echte samenleving spelen, zoals de omgang met verschillen in talent, macht, status, culturele achtergrond en voorkeuren. Kinderen komen binnen de kinderopvang andere kinderen tegen die anders zijn en anders doen dan ze gewend zijn. Iedereen is verschillend. De pedagogisch medewerkers begeleiden de kinderen van jongs af aan in het zien van overeenkomsten en het leren omgaan met verschillen waardoor kinderen later gemakkelijker hun weg kunnen vinden in de een diverse samenleving.

Op onze locatie begeleiden wij onze kinderen hierin door boekjes voor te lezen over verschillende thema's. Of door met elkaar regels te maken en door te spreken. Door een vast ritme en regelmaat in de dag en rituelen met elkaar vast te stellen in hoe je met elkaar omgaat, ontstaan een positieve sfeer. Iedere keer krijgt iemand anders een beurt en leren kinderen op elkaar te wachten. Tijdens het thema 'ik en jij' kijken de kinderen naar elkaar en benoemen ze van elkaar wat ze hetzelfde hebben en wat er anders is. Hier kan je vervolgens weer een groepsgesprekje van maken. Eigenlijk zit de dag vol met momenten van de overdracht van normen en waarden.

Pestgedrag

Het is belangrijk dat kinderen zich binnen de opvang veilig en prettig voelen.

De pedagogisch medewerkers trachten een beschermde omgeving te creëren waarbinnen kinderen zich veilig en geborgen kunnen voelen. Door kinderen het 'stop hou op principe' aan te leren, leren kinderen aan te geven wanneer zij bepaald gedrag van een ander kind niet prettig vinden, zodat de ander weet dat de grens bereikt is. Kinderen leren op deze manier rekening met elkaar te houden.

Naast het 'stop hou op principe' gelden er algemene omgangsregels en zijn er bij de buitenschoolse opvanglocaties samen met de kinderen afspraken gemaakt over hoe we met elkaar horen om te gaan. In het pestprotocol staan omgangsregels omschreven en hoe men dient te handelen bij structureel en grensoverschrijdend gedrag.

Kinderen

Passende opvang

Kikker Rik is er voor alle kinderen van 0 – 4 jaar. Hoewel Kikker Rik niet ingericht is op specifieke opvangtaken voor kinderen met geestelijke en of lichamelijke handicap(s) wordt individueel gekeken of de plaatsing voldoet aan onderstaande plaatsingscriteria. Hierbij staat het belang van het betreffende kind, de groep en de pedagogisch medewerkers van Kikker Rik centraal. Voor de plaatsing van (elk) kind wordt onder andere gekeken of:

- Het team het kind kan begeleiden, zonder dat het betreffende kind of de andere kinderen daardoor tekort komen.
- Het kind, de andere kinderen en het team zich veilig voelen op Kikker Rik.
- Het kind de structuur die Kikker Rik hanteert aankan.
- Het kind mee kan draaien in de groep.
- Het kind aansluiting kan vinden bij de andere kinderen.
- Het kind past binnen de groep. Eventuele bijzonderheden van het kind mogen niet, door het te plaatsen, een nadelige uitwerking hebben op het kind zelf, de andere kinderen, en de pedagogisch medewerkers.

Competenties van kinderen

Het stimuleren van de persoonlijke en de sociale competenties zijn twee van de vier basisdoelen die in de Wet Kinderopvang genoemd worden. Naast het stimuleren van deze compensaties wordt er ook ruim aandacht besteed aan de ontwikkeling van overige competenties zoals de motorische, de zintuiglijke, de cognitieve, de communicatieve en de kunstzinnige competenties. Het ervaren van emotionele veiligheid is hierbij de basisvoorwaarde. Alleen wanneer een kind zich veilig voelt, het energie heeft om te leren en zich te ontwikkelen. Competenties zoals het ontwikkelen van respect en verantwoordelijkheidsgevoel naar zichzelf en naar de omgeving toe, het zelfstandig leren denken en handelen en het maken van eigen keuzes worden op onze locatie geoefend door kinderen te leren om ruzies op te lossen en om te gaan met onderlinge verschillen tussen mensen. Met deze basisvaardigheden zullen zij later hun eigen plek kunnen vinden in de maatschappij.

Spelen

Spelen is de motor in de ontwikkeling van kinderen. Spelen staat voor het hebben van plezier. Terwijl kinderen opgaan in hun spel, ontwikkelen zij zich op allerlei gebieden. Naast plezier maken is spelen belangrijk bij het verwerken van emoties, beweging, het ontwikkelen van sociale relaties en creatief bezig zijn. Spel legt een verbinding tussen de echte wereld en de innerlijke wereld van het kind. Het stelt het kind in staat grip te krijgen op de eigen emoties en op eventuele onvoorspelbare gebeurtenissen in de omgeving. Door het uitspelen van eigen gevoelens en fantasieën zijn kinderen beter in staat om ervaringen te verwerken. Naarmate kinderen beter spelen en meer uitproberen worden zij veerkrachtiger.

Vanuit de kernwaarden Ervaring & Ontwikkeling en Plezier is er veel ruimte voor spelen en worden verschillende soorten spelvormen aangeboden om spelenderwijs de spelontwikkeling van kinderen te stimuleren. Er wordt onderscheid gemaakt tussen vrij spel en georganiseerd spel waarbij bij beide het ervaren van plezier voorop staat. Tijdens het vrije spel zijn de speelmaterialen op verschillende plaatsen vrij toegankelijk voor de kinderen. De kinderen kunnen voor het spel kiezen waar zij op dat moment behoefte aan hebben. De ruimte waarin de kinderen spelen, is ingedeeld naar de verschillende spelbehoeftes. Zo kunnen de kinderen zich uitleven met groot speelmateriaal, op het bankstel een boekje lezen of bijvoorbeeld aan tafel tekenen. De pedagogisch medewerkers betrekken zichzelf in eerste instantie niet actief bij het vrije spel maar observeren het spel en zijn in de buurt van de kinderen om zo de veiligheid en de kwaliteit van het spel te bewaken. Wanneer kinderen moeite hebben om tot spel te komen, zal de pedagogisch medewerker het spel van het kind stimuleren door ondersteuning te geven en/of het spel te verrijken.

Naast het vrije spel, waarbij kinderen eigen initiatief kunnen nemen, kunnen kinderen ook sterk profiteren van de ideeën en sturing van volwassenen bij georganiseerde activiteiten en spel. Het meedoen aan de georganiseerde activiteiten is, behalve bij uitstapjes, altijd vrijblijvend voor de kinderen. Bij het aanbieden van georganiseerde activiteiten wordt rekening gehouden met de leeftijd en het ontwikkelingsniveau van de kinderen.

Vrije tijd

Het belangrijkste aspect van het hebben van vrije tijd is de vrijblijvendheid, zelf de tijd in kunnen delen en eigen keuzes kunnen en mogen maken. Vrije tijd is niet per definitie alleen maar leuk. Soms verveelt een kind zich. Verveling kan een belangrijke pedagogische meerwaarde hebben. Het slaat de brug naar een nieuwe activiteit, waartoe het kind zelf initiatief leert nemen. Als dat lukt, heeft het kind ervaren dat het zelf iets leuks of interessants kan bedenken om te gaan doen.

Relaties in de groep

Kinderen hebben binnen de kinderopvang niet alleen te maken met individuele andere kinderen en pedagogisch medewerkers maar zij maken ook deel uit van een groep. Kikker Rik vindt het samenzijn van de kinderen een belangrijk pluspunt van kinderopvang. Al op zeer jonge leeftijd kunnen vriendschappen ontstaan. Vriendschappen dragen bij aan het mentale, emotionele en fysieke welbevinden van een kind. In de stamgroepen krijgen kinderen de gelegenheid om vertrouwde relaties en vriendschappen te vormen.

Pedagogisch medewerkers moedigen deze vriendschappen aan door kinderen te leren belangstelling voor elkaar te hebben en samenspel tussen kinderen te stimuleren. Het is belangrijk dat kinderen de ruimte krijgen om samen te spelen zonder inmenging van volwassenen. Het is belangrijk dat zij leren onderlinge botsingen samen op te lossen. Kinderen leren in het samen spelen met elkaar allerlei sociale vaardigheden. Bovendien biedt het samen spelen met anderen kinderen kennis over zichzelf, anderen en de wereld.

Autonomie

Vanaf het eerste moment dat een baby bij Kikker Rik binnenkomt is het van de pedagogisch medewerkers afhankelijk voor het vervullen van de basisbehoeftes. Naarmate kinderen ouder worden, kunnen zij zelf meer. Pedagogisch medewerkers geven kinderen daarom ondersteuning daar waar zij het nodig hebben en stimuleren hen zelf op ontdekkingstocht te gaan wanneer dat mogelijk is.

Op onze locatie stimuleren wij de autonomie van de kinderen door ze mee te nemen op stap. Maar ook kennis te laten maken met nieuwe dingen zoals onbekend eten (hummus, avocado, paprika), een voelspelletje zonder dat ze zien wat ze voelen, zelfstandig naar de wc gaan als ze er aan toe zijn, of een taakje voor de pedagogisch medewerker doen. Daarin wordt het kind altijd begeleid door de pedagogisch medewerker in woorden en met positieve non-verbale communicatie.

Leren en ontwikkelen

Kinderen ontdekken hun omgeving in kleine stapjes, zijn van nature nieuwsgierig en nemen informatie op. Iedere keer wanneer zij hun kennis uitbreiden, bouwen zij verder op de kennis die zij al hebben. Kinderen ontwikkelen zich in interactie met hun sociale omgeving. Iedere situatie is voor kinderen een leersituatie.

Pedagogisch medewerkers op onze locatie stimuleren het leren en ontwikkelen van kinderen door het activiteitenaanbod af te stemmen op het kind. Daarnaast worden de kinderen verbaal uitgedaagd door vragen die de pedagogisch medewerker stelt, die door de loop van het thema steeds moeilijker en uitgebreider worden.

Kinderparticipatie

Bij kinderpaticipatie staat het serieus nemen van de meningen en wensen van kinderen centraal.

Om kinderen van alle leeftijden mee te laten participeren, wordt op onze locatie op de volgende manieren gewerkt aan kinderpaticipatie. De kinderen mogen meebeslissen over wat ze willen doen. Taakjes worden verdeeld tussen de kinderen en ze hebben zelf inspraak over wie wat wil doen. 'Wat zou jij vandaag willen doen? Wil je in de huishoek spelen of ga liever een knutselwerkje maken?'

Medewerkers

De pedagogisch medewerker

Pedagogisch medewerkers zijn de spil waar het pedagogisch beleid om draait.

Hun inzicht in en begrip voor kinderen en de manier waarop zij met de kinderen omgaan, bepaalt voor een groot gedeelte de kwaliteit van de opvang. Zij zijn degenen die zorgen dat kinderen zich veilig en prettig voelen, zij begeleiden de kinderen bij het leren en ontwikkelen, geven hen ruimte om nieuwe ervaringen op te doen, samen te werken en steeds zelfstandiger te worden. Positief handelen en onze kernwaarden staan hierbij centraal. Kikker Rik werkt met pedagogisch goed opgeleide en bekwame medewerkers. De groepsleiding heeft minimaal een afgeronde Mbo-opleiding. Algemeen geldt dat het diploma MBO-PW kwalificatieniveau 3 bevoegdheid geeft tot uitoefening van de functie van pedagogisch medewerker, indien dit bij een onderwijsinstelling is behaald met inachtneming van de eisen die de Wet Educatie en Beroepsonderwijs (WEB) aan deze opleiding stelt. Pedagogisch medewerkers krijgen op regelmatige basis scholingstrajecten aangeboden ter bevordering van de vakdeskundigheid. In het opleidingsplan beschrijft Kikker Rik hoe dit wordt vormgegeven.

Stagiairs

Om aankomende beroepskrachten de kans te geven ervaring op te doen binnen de kinderopvang branche, kunnen jaarlijks een aantal stagiairs hun beroepspraktijkvorming doorlopen bij Kikker Rik. Alle activiteiten en werkzaamheden van de stagiairs vinden plaats onder begeleiding van pedagogisch medewerkers. Gedurende de stage worden de stagiairs voornamelijk boventallig, conform de CAO Kinderopvang ingezet.

Dit houdt in dat het team van vaste pedagogisch medewerkers wordt aangevuld met een stagiair. Een belangrijke voorwaarde die bij het begeleiden van stagiairs gesteld wordt, is dat de professionaliteit en de kwaliteit van de opvang gewaarborgd blijven. Kikker Rik begeleidt stagiaires aan de hand van het stagebeleid van Kikker Rik.

Deze voorwaarde en een aantal gedragsregels worden besproken met alle stagiairs vóór aanvang van hun stageperiode. Alle stagiairs moeten voor het starten een Verklaring omtrent Gedrag overleggen. Kikker Rik is een officieel erkend leerbedrijf.

Oproepkrachten

Iedere stamgroep bij Kikker Rik heeft dagelijks eigen vaste pedagogisch medewerkers. Bij afwezigheid van een medewerker door bijvoorbeeld ziekte of verlof is het nodig dat iemand anders de werkzaamheden overneemt. Door een flexibele inzet van medewerkers kan meestal intern vervanging geregeld worden. Daarnaast bestaat er een pool van vaste oproepkrachten die incidenteel gevraagd kunnen worden te komen werken.

Op deze manier is gegarandeerd dat ook bij afwezigheid van een vaste pedagogisch medewerker, de kinderen in vertrouwde handen zijn. Net als de vaste medewerkers beschikken ook de oproepkrachten over een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) en de kwalificaties om te mogen werken als pedagogisch medewerker.

Vrijwilliger

Tijdens de openingstijden van Kikker Rik biedt de vrijwilliger de beroepskracht ondersteuning door te helpen met het groepswork (de activiteiten op de groep). De werkzaamheden kunnen bestaan uit bijvoorbeeld: met de kinderen meespelen, voorlezen aan een groepje kinderen, helpen bij het eten en drinken geven, helpen met verschonen, helpen met het maken van een werkje etc. Een en ander vindt altijd plaats in overleg

met de verantwoordelijke beroepskracht en de activiteiten worden getoetst aan het pedagogisch beleidsplan. De vrijwilliger draagt geen verantwoordelijkheid voor de groep of het gebouw/de ruimte waarin de groep zich bevindt.

Net als vaste medewerkers beschikken ook de vrijwilligers over een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG).

Mentorschap

Bij het creëren van een beschermde omgeving met persoonlijke aandacht voor de kinderen speelt het mentorschap een centrale rol. Ieder kind krijgt bij de start van de opvang een eigen mentor toegewezen. Deze mentor is met het oog op een betere signaleringsfunctie degene die verantwoordelijk is voor het volgen van de ontwikkeling van de aan de mentor toevertrouwde kinderen.

Met betrekking tot zaken omtrent de ontwikkeling van het kind is de mentor het aanspreekpunt voor de ouders. Omgekeerd is de mentor degene die de ouders aanspreekt als er bijzonderheden zijn.

Wanneer een kind naar een volgende groep doorstroomt wordt het kind toegewezen aan een andere mentor. Bij de overdracht van het mentorschap naar de toekomstige mentor van het kind worden de ontwikkelingsgegevens doorgegeven en vindt er een overdracht tussen de mentoren plaats. Gegevens van de ouders/verzorgers en kinderen worden behandeld conform de richtlijnen binnen Kikker Rik ten aanzien van het vertrouwelijk omgaan met persoonlijke gegevens.

Interactievaardigheden

De basis van de pedagogische werkwijze bij Kikker Rik is terug te vinden in het positief handelen van de pedagogisch medewerkers. Het positief handelen wordt gevormd door de zes onderstaande interactievaardigheden:

- Het bieden van emotionele ondersteuning;
- Respecteren van de autonomie;
- Leiding geven en structuur bieden;
- Informatie en uitleg geven;
- Interactie in de groep begeleiden;
- Het stimuleren van de ontwikkeling.

Met deze zes interactievaardigheden heeft de pedagogisch medewerker alles in zich waar kinderen behoefte aan hebben. De zorg voor veiligheid en welbevinden, autonomie en participatie, spelen, leren en sociale relaties.

Bij de interactievaardigheden zijn communicatieve vaardigheden zoals luisteren naar en praten met kinderen, positief gedrag bevorderen, grenzen stellen en conflicten begeleiden van groot belang. Deze vaardigheden brengen verdieping in het contact met kinderen en helpt hen te leren vertrouwen op zichzelf en op anderen.

Niet alleen de individuele interacties zijn belangrijk, maar zeker ook de interacties van de groep als geheel (de groeps sfeer). Kinderen ontwikkelen zich het beste bij een plezierige sfeer in de groep, met vooral positieve interactie tussen de kinderen onderling.

Het werken met voldoende vaste pedagogisch medewerkers per groep en het vormen van kindgroepen met een vaste kern worden hierbij als uitgangspunten genomen.

Deze uitgangspunten worden vaak aangeduid met de termen groeps grootte, beroepskracht-kindratio en groepsstabiliteit.

Observeren en volgen

Om de ontwikkeling van alle kinderen te kunnen volgen, speelt 'observeren en volgen' een belangrijke rol bij het pedagogisch handelen. Door te observeren kunnen pedagogisch medewerkers tegemoet komen aan de verschillen tussen kinderen en zo sensitief responsief reageren op deze verschillen. Pedagogisch medewerkers observeren de kinderen op twee manieren: de dagelijkse en de systematische observatie.

De systematische observatie vindt plaats met behulp van observatielijsten en het kind volgsysteem. Aan de hand van deze systematische observaties wordt er eens per jaar

een oudergesprek gevoerd waarbij de ouders op de hoogte worden gesteld van de ontwikkeling van hun kind.

De dagelijkse observatie vindt plaats tijdens spel en overige momenten op de dag en is gericht op wat een kind vanuit zichzelf doet.

De pedagogisch medewerkers kunnen een meer algemene of een meer gerichte observatie uitvoeren bij een gerichte observatie gaat het om het observeren van een specifiek aspect bij een specifiek kind. Voorbeelden van onderwerpen voor een gerichte observatie zijn de taalontwikkeling van een kind in de omgang met andere kinderen, de grove motoriek tijdens het bewegen of het gedrag van een kind tijdens vrij spel.

Bij een specifieke observatie wil een pedagogisch medewerker meer informatie over een specifiek aspect verzamelen. Bij een meer algemene observatie brengt de pedagogisch medewerker algemeenheden van een kind in kaart.

Het doel van het observeren is om wat betreft begeleiding en materialen zo goed mogelijk aan te sluiten bij de ontwikkeling, behoeftes en interesses van het kind. Door observatie kunnen ook ontluikende problemen vroegtijdig herkend en opgelost worden. Wanneer een pedagogisch medewerker twijfelt of de ontwikkelingslijn wel doorgang vindt zal dit in eerste instantie besproken worden met de directe collega en vervolgens met de pedagogisch specialist of locatieverantwoordelijke. Meestal zal de pedagogisch specialist of de locatieverantwoordelijke het kind observeren. Samen met de mentor van het kind worden de bevindingen doorgesproken. Om te kijken of er verdere stappen ondernomen moeten worden, wordt er een gesprek met de ouders gepland. In dit gesprek wordt er naar de ervaringen van de ouders gevraagd en eventueel gekeken of ouders openstaan voor verdere professionele begeleiding zoals bijvoorbeeld een logopedist, de KNO-arts of observatie door een orthopedagoog.

Een andere mogelijkheid is dat in overleg met de ouders en pedagogisch medewerker eerst een stappenplan opgesteld wordt dat na enkele weken wordt geëvalueerd alvorens andere stappen ondernomen worden.

Daarnaast heeft de kinderopvang de plicht om te signaleren op vermoedens van kindermishandeling en/of huiselijk geweld. Hiervoor is het protocol Meldcode opgesteld dat als inlijsting beschikbaar is op elke locatie.

Doorgaande lijn

Door middel van een overdrachtsformulier wordt de basisschool op hoogte gesteld van de ontwikkeling van een kind dat zijn eerste jaren bij Kikker Rik heeft doorgebracht. Mochten er zorgen zijn omtrent de ontwikkeling van een kind, dan vindt er een zogenoemde warme overdracht plaats. Dit houdt in dat er een face to face gesprek plaats vindt tussen de kinderopvangorganisatie en school. Ouders worden hierbij betrokken en zijn van te voren op de hoogte dat dit gesprek plaats gaat vinden.

Spel- en activiteitenbegeleiding

In iedere groep worden er op de leeftijd en ontwikkeling afgestemde spelmogelijkheden en activiteiten aangeboden. Zo worden de kinderen op het juiste niveau gestimuleerd in hun ontwikkeling.

Op onze locatie geven we het aanbieden van activiteiten op de volgende manier vorm. We hebben bewegingspelletjes in de groepsruimte, bewegingsruimte of buiten. We gaan daar dansen, lopen over de balansbalk of doen kringspelletjes. Voor de fijne motoriek wordt er geknutseld waar de kinderen leren knippen, plakken en prikken. Er wordt veel voorgelezen zodat de woordenschat gestimuleerd wordt. Ook worden er iedere dag liedjes gezongen. Tijdens uitstapjes buiten de opvang leren de kinderen een winkel van binnen kennen. Of komen ze in aanraking met dieren bij de kinderboerderij of een ontdekken de naast gelegen hei. Sociaal emotioneel spel komt aan bod in de huishoek of tijdens een fantasiespel door bijvoorbeeld met zijn allen een trein te maken. 'Wie wil vandaag de conducteur zijn?'

Ouders

Samenwerken met ouders

Wanneer ouders/verzorgers hun kinderen naar een kinderopvangorganisatie brengen geven zij een deel van de zorg voor hun kinderen uit handen. De zorg thuis en binnen de kinderopvang dient in het belang van het kind zo goed mogelijk op elkaar afgestemd te worden.

Hiervoor is een goed contact en goede communicatie tussen ouders/verzorgers en de pedagogisch medewerkers onontbeerlijk.

Op onze locatie zorgen we voor goed contact met de ouders/verzorgers door de dagelijkse overdracht door de pedagogisch medewerkers van de groep. Daarnaast hebben we een digitaal ouderportaal waar regelmatig een bericht voor ouders geplaatst wordt over de activiteiten die het kind gedaan heeft. Ouders worden door middel van een nieuwsbrief per kwartaal geïnformeerd over hoe het met locatie gaat en of er veranderingen op komst zijn.

Een keer per jaar wordt er een Kikkerjournaal verstuurd met daarin een overzicht van de belangrijkste gebeurtenissen dat jaar en organiseert Kikker Rik een ouderavond en tegen de zomer is een zomerfeest.

Er is op de locatie een oudercommissie aanwezig die de belangen behartigt voor alle ouders. De beleidsstukken staan op de website van Kikker Rik en zijn tevens inzichtelijk op de vestiging. Ouders kunnen ook via Facebook en Instagram contact houden met de organisatie.

Communicatie

Naast het opbouwen van een warme en vertrouwde relatie met kinderen vindt Kikker Rik het belangrijk te bouwen aan een vertrouwensrelatie met ouders. In alle contacten tussen pedagogisch medewerkers en ouders is er sprake van tweerichtingsverkeer. Samen met de ouders wordt de zorg en opvoeding van de kinderen gedeeld. Door ouders goed te informeren wordt gestreefd naar een open en betrokken relatie met ouders. In de samenwerking met ouders kent Wonderland Kinderopvang naast informele gesprekken ook vaste contactmomenten met ouders:

- Het intakegesprek voor aanvang van de opvang;
- Een evaluerend gesprek/mail ter evaluatie, na twee maanden na aanvang van de opvang;
- Een evaluerend gesprek/mail ter evaluatie, twee maanden na doorstroom naar een volgende groep;
- De dagelijkse breng- en haalcontacten met overdracht moment;
- Op het mededelingenbord staan dagelijks berichten en een overzicht van activiteiten welke die dag gedaan zijn;
- Minimaal vier keer per jaar een nieuwsbrief over de activiteiten van onze kinderopvang;
- Een jaarlijks voortgang gesprek over de ontwikkeling en het welbevinden van kinderen;
- Een jaarlijkse ouderavond;
- Diverse activiteiten voor en door ouders en kinderen;
- Een informatieve website met een open gedeelte en een speciaal voor ouders besloten gedeelte.

Het kinderdagverblijf kent naast de bovengenoemde contactmogelijkheden nog extra communicatiemomenten met ouders. Tijdens de speelinloop aan het begin van de dag hebben ouders de gelegenheid om samen met hun kind op de groep te spelen. Daarnaast worden ouders bij de voorschoolse activiteiten betrokken door middel van ouderbrieven die aan het begin van elk thema aan de ouders meegegeven worden. In de ouderbrief wordt aangegeven welk thema er binnen het kinderdagverblijf de komende weken centraal zal staan en welke begrippen er aan bod komen. Ouders worden door middel van de ouderbrief gevraagd deze begrippen extra te oefenen met hun kind.

Tevens worden er in deze brief tips gegeven voor activiteiten die ouders thuis kunnen doen met hun kinderen om de woordenschat van hun kind te vergroten. Met betrekking tot het thema worden er speciale liedjes gezongen en boeken gelezen, welke dat zijn wordt tevens in de ouderbrief vermeld.

Oudercommissie

Een oudercommissie bestaat uit een aantal ouders. De oudercommissie behartigt de belangen van ouders en kinderen. Bovendien denken ze met het management mee over een verdere ontwikkeling en verbetering van de pedagogische kwaliteit van de organisatie. De belangrijkste verantwoordelijkheid van de oudercommissie is om de kwaliteit van de opvang te bewaken en te bevorderen door gevraagd en ongevraagd advies uit te brengen aan de directie van de organisatie. Hiervoor zijn adviesrechten vastgelegd in de Wet Kinderopvang.

De totstandkoming, benoemingsprocedure, werkwijze, adviesrechten en overige taken van de oudercommissie zijn vastgelegd in een modelreglement. Deze ligt ter inzage bij alle locaties.

Klachtenregelingen

Wanneer ouders om welke reden dan ook ontevreden zijn over de geleverde dienstverlening, kunnen zij een beroep doen op de klachtenregeling. Kikker Rik streeft naar een optimale kwaliteit van dienstverlening.

Behalve een klachtenregeling voor ouders is er ook een klachtenregeling voor de oudercommissie aanwezig, deze is bij de oudercommissies bekend.

Deze klachten kunnen uiteindelijk door de oudercommissie bij de Klachtenkamer gedeponereerd worden bij een geschil met de directie van Kikker Rik.

De officiële aansluiting bij de Klachtenkamer van oudercommissies is per 2009 ingegaan. Jaarlijks wordt er van de eventueel ontvangen klachten een jaaroverzicht opgesteld waarin alle schriftelijk vastgelegde klachten van Kikker Rik, maar ook van de Klachtenkamer voor oudercommissies zijn vastgelegd.

Dit jaaroverzicht is in te zien op de besloten website voor ouders van Kikker Rik: www.kikkerrik.nl.

Bovendien wordt het jaaroverzicht ter beschikking gesteld aan de oudercommissie van de clusters en aan de GGD bij de jaarlijkse controle.

Locaties

Organisatie van een locatie

Kikker Rik biedt ouders een keuze in het afnemen van verschillende opvangpakketten. Hierbij valt te denken aan flexibel opvang, 48 weken of 52 weken opvang, incidentele, halve dag en om de week opvang.

Wennen, begroeten en afscheid nemen

Wennen betekent voor het kind dat het voldoende vertrouwen verkrijgt om te kunnen functioneren in de groep. Het verloop van de wenperiode is afhankelijk van een groot aantal factoren.

Bij het kinderdagverblijf proberen wij het wennen van nieuwe kinderen op onze locatie altijd af te stemmen op het individuele kind, meestal verloopt een wenperiode op onze locatie als volgt.

Tijdens het intakegesprek, de eerste keer dat ouders en kind samen op de groep zijn, blijft het kind na het intakegesprek (10 uur) wennen tot 12.30 uur. Eventueel kan het kind nog een tweede keer komen wennen van 10-15 uur. Mocht ouder of kind extreem veel moeite hebben, dan proberen we de opvangtijden zo goed mogelijk aan te passen aan wat er die situatie nodig is.

Ook als het kind naar de volgende leeftijdsgroep (dreumes, peutergroep) doorstroomt gaan de kinderen twee keer wennen. Ouders krijgen de mogelijkheid om aan het einde van de dag kennis te maken met de nieuwe pedagogisch medewerkers als hier behoefte aan is.

We vinden het gezellig als ouders nog iets langer blijven waardoor de overgangssituatie voor het kind niet te abrupt plaatsvindt. Het kind kan even landen en de ouder leest nog een boekje voor of doet samen een puzzel of speelt op de grond met het kind. De pedagogisch medewerker houdt in de gaten of het tijd is om afscheid te nemen van de ouder en zal het kind motiveren om gedag te zeggen. Er kan gezwaaid worden voor het raam, of bij de deur. De pedagogisch medewerker benoemt dat de ouder weggaat en vanmiddag weer terug komt. Als de ouder weg is, wordt het kind afgeleid door de pedagogisch medewerker door de vraag wat het kindje leuk vindt om te doen. De pedagogisch medewerker blijft nog even bij het kind zitten om te bevestigen dat het kind niet alleen is.

Extra opvang

Het is voor ouders van het kinderdagverblijf mogelijk kinderen een extra dag te laten opvangen.

In principe worden kinderen wanneer er gebruik wordt gemaakt van deze mogelijkheid, opgevangen in de eigen groep. Als de grootte van de groep niet toelaat dat een kind extra opvang op de eigen groep geboden wordt, wordt in overleg met de ouders, gekeken of het kind bij een andere groep met gelijke leeftijdssamenstelling geplaatst kan worden. In zo'n geval verlaat het kind de stamgroep en hebben de pedagogisch medewerkers de taak om dit kind extra aandacht te geven zodat het zich, hoewel het niet bij de eigen vertrouwde pedagogisch medewerkers op de groep is, toch veilig voelt. Het geven van extra aandacht en van emotionele veiligheid doen zij door zich bewust te richten op de interesses van het kind en het kind wegwijs te maken op de groep.

Eten en drinken

Kikker Rik kent een eigen voedingsbeleid waarin vastgelegd is waarom er voor bepaalde levensmiddelen is gekozen, wat het aanbod is en hoe er wordt omgegaan met dieetvoorschriften, allergieën en medicijnen. Naast het zorgen voor alle benodigde bouw- en voedingsstoffen draagt Kikker Rik ook zorg voor een evenwichtig eetritme.

Tijdens het intakegesprek wordt met ouders gesproken over de eetgewoontes van het kind thuis en het beleid ten aanzien van voeding op Kikker Rik.

Hierbij komt het beleid voor traktaties bij verjaardagen en feesten ook aan bod.

De pedagogisch medewerkers gaan er van uit dat kinderen zelf weten wat en hoeveel ze willen eten. Wel moet dan aan een aantal randvoorwaarden worden voldaan namelijk dat er voldoende variatie is en er rekening gehouden wordt met het voedingsbeleid van Kikker Rik.

Bij eten en drinken spelen alle pedagogische middelen een rol die te maken hebben met veiligheid en welbevinden. Eten en drinken zijn heel persoonlijk en ook sterk bepaald door cultuur en gewoontes in het gezin. De pedagogisch medewerkers zijn zich bewust van grote verschillen in eetpatronen en -opvattingen.

In overleg met ouders wordt er rekening gehouden met voedingsvoorschriften die samenhangen met religie of medische redenen. Zo nodig wordt regelmatig informatie uitgewisseld over het eetgedrag van een kind.

Dagritme

Het dagritme bestaat uit een afwisseling van speelactiviteiten en verzorgingsactiviteiten.

Op onze locatie ziet een gemiddelde opvangdag op het kinderdagverblijf ziet er als volgt uit. Wanneer de slaaptijden afwijken in het geval baby's en dreumesen, wordt het dagritme daar op aangepast.

7.30-9.30 uur	inloop met vrij spel
9.30-10.00 uur	eten en drinken
10.00-10.15 uur	verschonen
10.15-11.30 uur	activiteit, buiten spelen of uitstapje
11.30-12.15 uur	warme maaltijd en drinken
12.15-12.30 uur	verschonen en klaarmaken voor rusten/slapen
12.45-15.00 uur	slapen (kinderen die rusten krijgen daarna een rustige activiteit aangeboden)
15.00-15.30 uur	eten en drinken
15.30 -16.00 uur	verschonen en vrij spel
16.00-17.00 uur	activiteit, buiten spelen of uitstapje
17.00 uur	lichte snack en drinken
16.30-18.30 uur	einde van de dag, inloop met vrijspel/ activiteit en ophaalmoment

Rituelen en regels

Hoe jonger een kind is hoe meer behoefte het heeft aan structuur. Om kinderen structuur te kunnen bieden zijn er regels nodig. Regels bieden een kind houvast, duidelijkheid en hierdoor ook veiligheid. Kinderen weten zo wat van hen verwacht wordt en wat zij van de pedagogisch medewerkers kunnen verwachten. De regels van onze locatie waaraan kinderen zich moeten houden zijn terug te lezen in de huisregels.

Indeling en inrichting binnen- en buitenruimte

Bij Kikker Rik zien de ruimtes er rustig uit. De speelmaterialen zijn zo opgesteld dat kinderen de materialen goed kunnen zien en zelf kunnen pakken en opruimen. De groepsruimtes hebben een heldere en overzichtelijke structuur en bieden een goede basis voor het creëren van speelsituaties. De pedagogisch medewerkers verdelen de groepsruimtes in plekken waar kinderen actief kunnen zijn en in plekken waar kinderen zich rustig terug kunnen trekken. Inspirerende en aantrekkelijke materialen zorgen er voor dat kinderen kunnen experimenteren op alle ontwikkelingsgebieden. De vaste basisopstelling van materialen en speelgoed zorgen ervoor dat kinderen in een korte tijd vertrouwd raken met de omgeving en weten waar zij mee kunnen spelen.

Overgangsmomenten

Het dagritme bestaat uit een afwisseling van speel/leeractiviteiten en verzorging/leeractiviteiten zoals bijvoorbeeld eten, drinken en handen wassen. Spontaan spel waarbij aangesloten wordt bij de interesses van de kinderen wordt afgewisseld met activiteiten die door de pedagogisch medewerkers worden georganiseerd. Wij zien de overgangsmomenten tussen de verschillende activiteiten als natuurlijke leermomenten voor de kinderen. Vanuit het perspectief van het kind is een overgangsmoment een van de vele activiteiten op een dag. De pedagogisch medewerkers betrekken de kinderen door hen mee te laten helpen bij het werk van de pedagogisch medewerkers. Deze overgangsmomenten zijn bijzonder geschikt om gesprekjes met de kinderen aan te knopen, zelfstandigheid te stimuleren, elkaar te helpen, rekening met elkaar te leren houden en zorg te dragen voor elkaar. De dagindeling en de daaraan verbonden overgangsmomenten verschillen per kindgroep op basis van de leeftijd van de kinderen.

Bij ons op de locatie herkennen wij onder andere de volgende overgangsmomenten; na het eten klaarmaken voor het buitenspelen, opruimen voordat we aan tafel gaan of een andere activiteit gaan doen, handen wassen voor het eten.

Samen spelen en samen leven

Kinderen profiteren van de toegevoegde waarde van het samenzijn in een groep. De pedagogisch medewerkers vormen een bron van veiligheid en vertrouwen. Zodra kinderen mobieler worden, tonen ze grote belangstelling voor andere kinderen. Als ze hun hoofd kunnen omdraaien, kijken ze richting andere kinderen. Zodra ze kunnen kruipen of lopen, gaan ze naar elkaar toe. Al heel jong hebben kinderen met elkaar een sociaal leven, met leuke en minder plezierige kanten. Zij hebben plezier met elkaar, dagen elkaar uit maar kunnen elkaar ook storen. De pedagogisch medewerkers ondersteunen de kinderen in het aanleren van sociale vaardigheden zoals het aangaan van vriendschappen, het zelf oplossen van conflicten, experimenteren met solidariteit of verdraagzaamheid en te leren omgaan met verantwoordelijkheden. De pedagogisch medewerkers stimuleren het samenspel van kinderen en respecteren hun eigen spel door niet onnodig binnen te dringen in het spel. Zij geven kinderen daarnaast ook de ruimte om alleen te spelen. Spelen helpt kinderen om relaties aan te gaan. In rollenspel, 'doen alsof', kunnen kinderen uitproberen welke rol hen het best past en biedt hen tevens de mogelijkheid om gebeurtenissen te verwerken. Zij kunnen op deze manier bijvoorbeeld verschillende rollen uitproberen. In spelletjes met spelregels leren de kinderen spelenderwijs om te gaan met de meest voorkomende omgangsregels.

Bewegen en zintuiglijk waarnemen

Bewegen en het gebruik van de zintuigen zijn de basis van alle andere vormen van communicatie en leren. Kinderen leren en ontwikkelen zich door te bewegen en zintuiglijke ervaringen op te doen. Het eerste contact van het kind met de wereld is lichamelijk. Kinderen bezitten een aangeboren drang om zich te bewegen en hun zintuigen te gebruiken. Hoewel er verschil bestaat in tempo, doorlopen alle kinderen dezelfde volgorde in ontwikkelingsfasen. De pedagogisch medewerker stemmen het activiteiten aanbod af op de ontwikkelingsfasen van de kinderen, voor baby's bedenken de pedagogisch medewerkers bijvoorbeeld activiteiten die de zintuigen prikkelen. De inrichting van de binnen- en buitenruimtes en de speelmaterialen komen tegemoet aan de bewegingsbehoeften van kinderen in alle specifieke ontwikkelingsfasen. Kinderen wordt spelenderwijs een rijke taalomgeving aangeboden door gebruik te maken van veel verschillende woorden. Ieder contact tussen pedagogisch medewerkers en kinderen kan als het ware als een taalleersituatie worden gezien. De pedagogisch medewerkers zijn zich bewust dat het grijpen en creëren van kansen hierbij van belang is. Bij het inrichten van de ruimte wordt rekening gehouden met de te gebruiken woorden binnen het thema dat op dat moment actueel is. Er wordt gericht gewerkt aan

het uitbreiden van de woordenschat. De binnenruimte wordt bij ieder thema in een aantal hoeken ingedeeld. Aan iedere hoek worden specifieke woorden gekoppeld. Vanaf het moment dat een baby belangstelling krijgt voor de wereld om zich heen, denkt de pedagogisch medewerker na over de taal die zij het kind aanbiedt.

Communicatie en taal

Voordat kinderen gaan praten, is de taalontwikkeling al in volle gang. Jonge kinderen communiceren met hun hele lichaam. Om de taalontwikkeling te stimuleren spelen pedagogisch medewerkers in op waar de belangstelling van het kind naar uitgaat. Daarnaast verbinden de pedagogisch medewerkers de taal aan een voorwerp of activiteit.

Voorschoolse educatie

Uit onderzoek blijkt dat diverse kinderen een achterstand op uiteenlopende ontwikkelingsgebieden hebben op het moment dat zij instromen in het basisonderwijs. In veel gevallen blijken deze kinderen vanaf de leeftijd van 5 jaar de achterstand nauwelijks nog in te kunnen lopen.

Dit kan tot gevolg hebben dat zij later minder kansen hebben bij het kiezen van een vervolgopleiding en een baan. Door deze kinderen extra begeleiding te geven in de vorm van voorschoolse educatie biedt Kikker Rik hen een betere start.

De kinderen worden op jonge leeftijd gestimuleerd in het aanleren van de Nederlandse taal, in de ontwikkeling van het denkvermogen en in de sociaal emotionele ontwikkeling. Kikker Rik maakt gebruik van de voorschoolse methode Piramide.

Dit is een educatieve methode voor kinderen van 0 tot 7 jaar die zich richt op de bovengenoemde speerpunten(zie VVE- beleid).

Kikker Rik maakt gebruik van het VVE programma Piramide. Dit is een educatieve methode voor kinderen van 0 tot 7 jaar oud die zich richt op de bovengenoemde speerpunten. Het is een educatieve methode die spelen, werken en leren combineert en kinderen op deze manier stimuleert in hun ontwikkeling op de voorschool en de groepen 1 en 2 op de basisschool. Het programma richt zich op acht ontwikkelingsgebieden: de sociaal-emotionele ontwikkeling; de persoonlijkheidsontwikkeling en redzaamheid; de creatieve ontwikkeling; de motorische en schrijfontwikkeling; de ontwikkeling van waarnemen; de taal- en leesontwikkeling; de denk- en rekenontwikkeling; de oriëntatie op ruimte en tijd; en wereldverkenning.

De methode bestaat uit drie delen:

- Een spelprogramma met twee componenten: het vrije spel (kinderen maken zelf de keuze welk spel ze willen spelen en met wie) en het gerichte spel (onderdeel van de projecten met thema's);
- Een gericht programma dat bestaat uit projecten, een uitgebalanceerd geheel van activiteiten binnen een ontwikkelingsgebied;
- Een tutorprogramma, gekoppeld aan projecten voor kinderen die extra ondersteuning nodig hebben. Bij ieder project is een speciaal tutorprogramma geschreven waarin differentiaties zijn opgenomen. De tutoring wordt op een preventieve en een remediërende manier toegepast. De tutor bereidt het kind voor op de projecten en helpt het kind bij het leren van basisbegrippen.

Piramide werkt met projecten. Elk project beslaat ongeveer vier weken en heeft zijn eigen projectboek. Het projectboek bestaat uit:

- Een netwerk van begrippen opgebouwd rond een thema. Aan dit netwerk van begrippen zijn de activiteiten voor woordenschatuitbreiding gekoppeld.
- Een spelprogramma dat spelsuggesties en aanwijzingen bevat.
- Een groepsprogramma. Dit bestaat uit groepsexploratie, verwerkingsactiviteiten en cursorische activiteiten. Het groepsprogramma is opgebouwd uit vier projectstappen: oriënteren, demonstreren, verbreden en verdiepen. Er wordt dichtbij de beleving van het kind begonnen en van daaruit steeds meer afstand genomen.

Zindelijk worden

In overleg met ouders/verzorgers wordt een zindelijkheidstraining gevolgd. De pedagogisch medewerkers proberen dit zo goed mogelijk met de ouders op elkaar af te stemmen. Bij het zindelijk worden van een kind is het belangrijk dat pedagogisch medewerkers opmerken wanneer een kind aandrang heeft. Hoe vaker de pedagogisch medewerker dit merkt, des te eerder wordt het kind zich bewust van de eigen lichaamsfuncties. De kinderen worden niet gedwongen om gebruik te maken van het toilet, het is belangrijk dat zij vrijwillig naar de wc gaan op het moment dat ze de aandrang voelen. Alle kinderen verschillen in hoe snel zij zindelijk worden. Naast het leren beheersen van sluitspieren is zindelijk worden ook afhankelijk van de mogelijkheid tot imiteren. Daarom verschonen de pedagogisch medewerkers in de buurt van de wc waar de zindelijke kinderen gebruik van maken. Bovendien motiveren de pedagogisch medewerkers door af en toe te vragen of het kind naar de wc moet.

Slapen

Het is erg belangrijk dat er goede afspraken gemaakt worden met ouders over het slapen van een kind. Samen met de ouders stemmen de pedagogisch medewerkers het slaappatroon van de kinderen af.

Voor het naar bed brengen van de kinderen heeft elke groep een ritueel: een slaapliedje, een boekje of een rondje lopen op de arm. Het ritueel voor het slapen gaan bereidt de kinderen voor op het naar bed gaan. Wanneer kinderen overdag geen slaapmoment meer nodig hebben wordt er voor hen toch ook een rustmoment gecreëerd.

Kinderen die voldoende rusten, kunnen daarna weer geconcentreerd en intensief spelen. Elke groep beschikt over een aparte slaapruiimte, waar kinderen ongestoord kunnen slapen. Beddengoed en slaapzakken zijn aanwezig. De kinderen hebben hun eigen bed, dat aan alle veiligheidsnormen voldoet. De kinderen worden altijd op de rug in bed gelegd. Ouders kunnen indien gewenst schriftelijk toestemming geven voor het slapen op de buik, het inbakeren van hun kind en het buiten slapen. Deze toestemming kan gegeven worden wanneer deze van toepassing is. Bij Kikker Rik kunnen de kinderen (0-1 jaar) op verzoek van de ouders buiten slapen in buitenbedden. Kinderen slapen buiten vaak beter en dieper. Er wordt meer vitamine D aangemaakt en kinderen zijn daardoor minder vatbaar voor verkoudheid.